

ויש שפירש, שלאהרן עצמו היה אסור לצאת מאהל מועד בשבעת ימי המילואים משני דינים – א. משום דין פרישה לעבודת היום השמיני למילואים. ב. משום שאסור לכהן לצאת מבית המקדש עד שישלים את העבודה המוטלת עליו באותה העת (ראה רמב"ן ויקרא ח, לה), אולם בני אהרן לא יצאו מאהל מועד רק בגלל הדין השני, ולא נאמר בהם דין פרישה כלל (שיעורי הגר"מ פינשטיין אות כח, וראה עוד בפני יהושע, שהאמוראים האחרים לא תידצו כרבינא משום שבמילואים נאמרה פרישה גם לבני אהרן).

אֵילִימָא תְּחֵלָה בְּכֶהֱן גְדוֹל הַיְיָנוּ קְמִייתָא, אולם אין זה ממש כלישנא קמא, שללישנא קמא הדימוי הוא משום ששניהם כשרים רק בכהן גדול, וללישנא בתרא הדימוי הוא ששניהם מתחילים בכהן גדול, ומכל מקום כיון שביום כיפור אין חילוק בין תחילה לסוף, נמצא שלשני הלשונות נאמר דין פרישה רק במקום שצריך כהן גדול (שיח יצחק, וכע"ז בריב"א).

והעבודה ביום כיפור הראשון נחשבת כתחילת עבודה בכהן גדול, אף שביום השמיני למילואים היתה כבר תחילת עבודה בכהן גדול, כיון שבמילואים בני אהרן הם שעשו את הקבלות וההולכות (ראה ביאורנו לעיל ד"ה דנין), אך ביום כיפור הכהן גדול עושה את כל העבודות לבדו, ולכן הוא נחשב כתחילת עבודה על ידי כהן גדול. או משום שביום הכיפורים הוקרב הקרבן הראשון שכשר לדורות רק על ידי כהן גדול, אבל הקרבנות (הכשרים רק בכהן גדול) שהוקרבו בשמיני למילואים היו קרבנות שנוהגים לשעה ולא לדורות (רש"י).

מַעְבֹּדָה תְּחֵלָה בְּמִקוֹם – מהיום השמיני למילואים שחנכו בו את המזבח החיצון, ואף שמשנה רבינו שימש ככהן גדול בשבעת ימי המילואים, מכל מקום אין עבודתו נחשבת כעבודה לגבי עבודת הכהנים, כיון שהם עובדים בבגדי כהונה, ומשה רבינו שימש בחלוק לבן שלא הוכשר אלא לשעה (רש"י). ויש שפירש, שבשבעת ימי המילואים היה המזבח נחשב רק כבמה, כיון שמשנה רבינו פירק את המשכן בכל יום, ורק ביום השמיני הוא נחשב למשכן, ולכן עבודת היום השמיני נחשבת כתחילת עבודה (מצפה איתן, ע"פ תוס' ע"ז לז, א ד"ה במה).

וְהָא אֲנָן תַּנְן שְׁבַעַת יָמִים קוֹדְם יוֹם הַכְּפֹרִים וְכוּ', והטעם שהגמ' הוצרכה להביא גם את המשנה של שבעת ימים קודם יום הכיפורים, משום שלולי משנה זו היינו אומרים שהפרישה ביום הכיפורים נלמדת ממילואים שהיה בהם פרישה של שבעה ימים, אך הפרישה בפרה נלמדת מסיני שהיה בו פרישה של ששה ימים וכמבואר בסמוך, ומה שאמרו במשנה בפרה 'שבעת ימים קודם שריפת הפרה מפרשין וכו'' הוא כולל את יום שריפת הפרה, ולכן הביאו את המשנה אצלנו שנוקטת את אותה לשון כמו המשנה בפרה, ומוכח שהפרישה בפרה היא שבעה ימים חוץ מיום שריפת הפרה כמו ביום הכיפורים, ואם כן בהכרח שלא לומדים את הפרישה בפרה מסיני (רא"מ הורוויץ, אולם למסקנא אומרת הגמ', שגם אם לומדים מסיני צריך שבעה ימים מטעם אחר). ויש שביאר, שלולי משנתנו היה סובר גם המקשן שהפרישה בפרה היא למעלה בעלמא, וכפי שמתרצת הגמ', וכל קושייתו היא רק משום שהמשנה בפרה כתבה את אותה לשון כמו המשנה אצלנו, ומשמע מזה שהפרישה בשני המקומות היא מאותו הטעם (הערות הגר"ש אלישיב).

כְּבִיכּוֹל מְשַׁלֵּף אֲנִי רֹצֵחַ יוֹתֵר מְשַׁלֵּהֶם, ולשון 'כביכול' הוא, שאילו היה הציבור יכול להתכפר בקרבן יחיד, הייתי רוצה שיתכפרו בקרבן שלך (רש"י בפי' הראשון), ומשום כעס אמר כן, כיון שלא היו עושים רצונו של מקום (רבינו אליקים). ואף שהגמ' אומרת כן גם לגבי עשיית חצוצרות שאינן מכפרות, מכל מקום כיון שעל ידי תקיעה בחצוצרות נזכרים לפני הקב"ה, שנאמר (במדבר י, ט) 'והרעותם בחצוצרות ונזכרתם לפני ה' אלוֹקֵיכֶם', הרי זה דומה לכפרה (שיח השדה [להגר"ח קניבסקין], ובכך מיישב את קושיית הגבורת ארי). ויש מפרשים, שלשון 'כביכול' הוא, משום שקשה לומר שהקב"ה קץ בקרבנות ציבור, אולם כיון שכתוב כך בתורה, אפשר לאומרו (רש"י בפי' השני; ריב"א). ויש שפירש, ש'כביכול' נוטריקון הוא כ"ב יכול, שרק התורה שניתנה בכ"ב אותיות יכולה לומר כן (תוס' רבינו פרץ בשם גליון).

כְּתוּב אֶחָד אֹמֵר וְעֵשִׂיתָ לָךְ אֲרוֹן עֵץ וְקָתוּב אֶחָד אֹמֵר וְעֵשֶׂה אֲרוֹן עֵצֵי שִׁטִּים, ואמנם שני הפסוקים הללו אינם עוסקים באותו ארון, שהפסוק 'ועשית לך ארון וגו'' מדבר על הארון שעשה משה מיד לאחר שירד עם הלוחות השניות, והפסוק 'ועשו ארון וגו'' מדבר על הארון שנעשה בזמן עשיית המשכן, אולם הגמ' מניחה שמסתמא נעשו שניהם באותו אופן (ע"פ תוס' חולין צב, א ד"ה בריך, וראה רש"י במדבר י, לג, ודברים י, א, וראה עוד מהרש"א להלן עב, ב ד"ה כתיב. ובעת זקנים [דברים שם] הביא, שבירושלמי [שקלים ו, א] נחלקו האם אכן היו אלו שני ארונות או ארון אחד).

כָּאֵן בְּזִמְנֵי שְׁאֵין עוֹשִׂין רִצּוֹנוֹ שְׁלֵ מִקוֹם, שפסוק זה נאמר מיד לאחר חטא העגל שלא עשו רצונו של מקום, ומשום כך נקרא הארון על שם משה (עיון יעקב על עין יעקב, וראה עוד בשיעורי הגר"מ פינשטיין אות ט).

קִיחוֹת דְּעֵלְמָא קַח לָךְ סַמִּים, ומה שנאמר בתחילת פרשת תרומה (שמות כה, ו) שבני ישראל הביאו בשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים, היינו משום שמשנה רבינו הביא משלו רק בפעם הראשונה, ולאחר מכן הביאו בשמים לקטורת מבני ישראל (רש"י, וכע"ז בשפת אמת, וראה שם שיישבו לפ"ז מדוע לא הביאו כאן את הפסוק 'קח לך' שנאמר לגבי שמן המשחה, אפילו שהוא נכתב בתורה לפני הקטורת). ויש שפירש, שבקטורת היו אחד עשר סממנים, ומשה רבינו הביא משלו רק את הארבעה המפורשים בפסוק [-נטף, שחלת, חלבנה ולבונה], אך את כל שאר הסממנים הביאו בני ישראל (משך חכמה שמות שם).

וְהִקְרִיב אֶת פֶּרֶ הַחֲטָאת אֲשֶׁר לוֹ לְמַה לִּי שְׁמַע מִיָּהָה הָאֵי לוֹ מְשַׁלּוֹ הוּא, ובגמ' לעיל (ע"א) מבואר שגם האיל משלו הוא, ואף שבפסוק זה מבואר רק שהפר משלו, מכל מקום הוקשו זה לזה בפסוק (ויקרא טז, ג) 'בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה' (גבורת ארי).

דִּינֵין עֲבֹדָה בְּכֶהֱן גְדוֹל ביום הכיפורים, מעבודה בכהן גדול במילואים שנאמר (ויקרא ט, ח) 'ויקרב אהרן אל המזבח' (רש"י, וראה גבורת ארי לעיל ב, ב ד"ה ואימא, שגם בני אהרן עבדו ביום השמיני למילואים), ואף שגם בני אהרן פרשו בשבעת ימי המילואים, וכמבואר בפסוק (שם ח, לג) 'ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים וגו'', מכל מקום עיקר הפרישה נאמרה לאהרן, ובניו פרשו רק כדי שיוכלו לשמש תחתיו אם יארע לו פסול ויצטרכו למנות כהן גדול במקומו (מחנה ארון, וראה שם מדוע ביום הכיפורים הכהן הנוסף שמתקנים אינו צריך פרישה).